m'agrades V!

HO FEM FÀCIL?

Orientacions per a pares i mares d'infants de 0 a 6 anys

xarxa d'infància 0-6

a viladecans, TU eduques

AJUNTAMENT DE **VILADECANS**

PRESENTACIÓ

Ser mares i pares és una etapa privilegiada i gratificant que cal que gaudim plenament.

El naixement d'un infant sempre suposa **canvis importants** en les rutines de la família i en les de cada un dels seus membres.

Avui en dia tenim **infinitat d'informacions** i varietat de tendències relacionades amb la criança i l'educació dels més petits, però la saturació d'informació ens pot fer passar per alt allò més bàsic, més obvi, més elemental, més instintiu, més lògic i possiblement més fàcil.

La **confiança en la nostra manera de fer** ens donarà la seguretat per viure aquesta etapa de manera enriquidora i satisfactòria tant per nosaltres com per als nostres fills.

Aquesta publicació només vol aportar **senzilles pautes** o respostes que ens acompanyen en aquests primers anys de la criança sense qüestionar allò que ens poden aportar els professionals de la salut i l'educació.

VOL FER-NOS UNA MICA MÉS FÀCIL EL FET DE SER MARES I PARES!

Entre els petons i la fermesa 4
Funcions parentals: vincle, confiança, autonomia i límits

El dia a dia 8
Els hàbits i les rutines

Menjar bé, créixer bé 10
L'alimentació

Bona nit, bon dia 13
Activitat-son-descans

També jugar és important 15
El joc

Comunicació... amb els cinc sentits 17
El llenguatge

La prevenció és salut 20
Prevenció de riscos (vacunes i accidents)

Entre els petons i la fermesa

Funcions parentals: vincle, confiança, autonomia i límits

VINCLES AFECTIUS, CONFIANÇA i AUTONOMIA

Quan parlem de vincles afectius ens referim a les **relacions especials que els nostres fills i filles estableixen amb les persones més properes.** És un llaç que els impulsa a buscar la proximitat, el contacte i la seguretat.
Aquests vincles es fan més rellevants quan hi ha situacions que l'infant percep com més angoixants: malalties, caigudes, separacions, baralles... , en aquests casos, plorar és un dels principals símptomes de reclam d'aquestes figures més properes.
Els vincles afectius són una necessitat bàsica que forma part del creixement sa d'un nounat.

Si volem que els nostres infants vagin creixent d'una manera equilibrada i autònoma, durant els primers anys és fonamental satisfer aquesta necessitat afectiva com a base dels propers aprenentatges.

Els primers vincles els establim atenent les necessitats del nadó, ens comuniquem i creem una relació especial amb ell, amb el to de veu, amb les carícies, amb les mirades...

Cap als dos anys és quan veurem un vincle més fort, ja que el nostre fill/a guanyarà independència i autonomia i li costarà entendre que separar-se dels seus pares en un entorn nou és un fet temporal, per exemple el fet d'anar a l'escola bressol o a casa dels avis, per això és normal que ens reclamin plorant sovint.

Segons l'edat el vincle evolucionarà en les seves manifestacions. A mesura que els nostres fills/filles vagin creixent, ja no necessitaran tant la nostra presència física però **sempre els caldrà sentir el nostre afecte i la nostra confiança.**

Com a pares i mares **hem d'acceptar cada infant tal com és**. Això és el que el farà sentir estimat i respectat i li donarà seguretat afectiva. En aquest sentit és millor no fer comparacions entre germans, ja que cada infant és únic i té el seu propi ritme. Davant l'arribada d'un germà o germana, hem d'entendre la gelosia com un sentiment natural.

Els infants, des de ben aviat, **poden compartir tasques i decisions** amb nosaltres, però sempre al seu nivell.

Hem de saber reconèixer les seves capacitats i els seus avenços mostrant la nostra satisfacció sense haver de recórrer a compensacions materials: **"una abraçada o una mirada espontània i sincera d'aprovació no es pot comprar"**.

És important que quan ens comuniquem amb els més petits, els mirem als ulls, no els cridem, ni els humiliem amb comentaris. **Cal que sentin el nostre suport i un tracte tendre i confiat.**

És molt possible i molt habitual que tinguem dubtes durant la criança i educació dels nostres fills i filles ja que s'aniran presentant situacions noves que ens sorprendran. Recordem que sempre podem parlar-ne amb persones de la nostra confiança (altres pares i mares de l'escola, educadors/ores, mestres, personal de pediatria...) que ens puguin aportar tranquil·litat i ajudar a pensar i donar suport davant les nostres pròpies dificultats.

ELS LÍMITS

Establir unes normes d'educació i convivència i aconseguir que aquestes siguin respectades pels nostres infants no és una tasca senzilla. Els mètodes més eficaços combinen respecte, comprensió, fermesa i amor.

Els infants necessiten els límits per sentir-se segurs, per a aconseguir el control sobre les seves accions i per aprendre a ser responsables i respectuosos. Els límits els ajuden a distingir allò que és bo o dolent pel seu bé i per la seva seguretat.

Durant els primers anys és el millor moment per implantar rutines i hàbits sans, ja que, si els respectem, l'infant els anirà acceptant i ens facilitarà el camí per continuar marcant límits més endavant.

És molt important que els pares i les mares entenguem i acceptem la posició com el que som. Ens hem de sentir segurs de les nostres funcions (generar amor, promoure esperança, ensenyar valors i actituds...). Cal que els mostrem clarament el que està permès i que els fem saber quines són les accions incorrectes. Quan els infants ens veuen ferms amb les nostres decisions i criteris, se senten més segurs i confiats amb nosaltres.

Quan es vol posar un límit, és bastant freqüent que l'infant no el vulgui acceptar. Hem de ser capaços de llegir aquesta actitud com quelcom saludable que ens permetrà iniciar el diàleg i en alguns casos la negociació i pacte respecte a les normes o límits plantejats. En qualsevol cas, res ens ha d'impedir ser conseqüents i coherents a l'hora d'establir-los. Malgrat que els nens/nenes protestin, estan contents de saber que tenen uns pares que es preocupen per ells.

Quan els nens/nenes no accepten els límits, hem de reflexionar amb ells sobre la seva actitud. Han de comprendre que nosaltres entenem les seves demandes, els seus sentiments, però que hi ha diferents formes de mostrar-los. Cridar, fer rebequeries... no és la correcta. Així, no els podrem atendre. També és molt important que se'ls reconeguin les bones conductes i les actituds positives. **El reconeixement i el reforç positiu ajuda a créixer els infants.**

Cal tenir molt en compte que les normes han de tenir validesa per a tota la família. Per exemple, si volem que siguin respectuosos, nosaltres hem de mostrar respecte. **Els nostres fills i filles aprenen del que som i del que fem,** no tant del que diem.

Posem límits clars, ferms i mantinguem-los en el temps, adequant-los a l'edat del nen/a. D'aquesta manera el nostre fill/a se sentirà estimat i guiat en el seu creixement.

El dia a dia

Els hàbits i les rutines

Les rutines són activitats de la vida diària **que es realitzen de manera repetitiva**. La seva finalitat és que l'infant les interioritzi **per tal d'adquirir hàbits.**

Les rutines, doncs, li donen confiança, és a dir, fan que sigui molt més **segur,** estigui més **tranquil** i sàpiga com ha d'actuar. Les rutines ens permeten als pares i mares planificar totes les activitats diàries, des dels dinars i els esbarjos fins anar a dormir.

Mitjançant les rutines els infants van coneixent el seu entorn de manera que superen la por i el temor a allò desconegut. Això els proporciona seguretat, tranquil·litat i confiança, cosa que possibilita el desenvolupament d'una sana autonomia personal.

Per a fixar rutines convé fer la repetició sistemàtica i amb el **mateix ordre** de les activitats diàries, mirant de mantenir sempre el **mateix horari**.

NENS DE 0 A 6 ANYS

- Hora de llevar-se i d'anar al llit
- Higiene i vestir-se
- Esmorzar
- Passeig, parc o jardí d'infància
- Menjar
- Migdiada
- Jocs (al parc o a casa), activitats extraescolars
- Bany
- Sopar
- Dormir

ESTABLIMENT DE RUTINES I HORARIS

COM REALITZAR LES RUTINES

Les rutines s'han de planificar amb antelació. Hem d'explicar al nostre fill/a allò que farà en cada moment, sense pressa, i donant-li temps perquè ho entengui tot, sempre tenint en compte la seva edat. **És molt important estimular els nens i nenes** perquè vagin adquirint confiança i seguretat en ells mateixos,sense exigències i **sense oblidar que cada infant té un ritme diferent.**

TEMPS PER REALITZAR-HO

Per això, **s'han d'establir uns horaris,** per realitzar cada rutina. Evidentment **aquests horaris són flexibles i responen a les necessitats i les característiques de cada família,** és a dir, s'elaboren d'acord amb l'horari de l'escola, del treball dels adults, i de la disponibilitat dels avis i àvies o de les altres persones que atenen els infants.

Menjar bé, créixer bé

L'alimentació

UNA BONA ALIMENTACIÓ ÉS IMPORTANT PER CRÉIXER SA

- Les **necessitats alimentàries van variant** en funció de l'edat. A partir de l'any, guanya més importància una dieta equilibrada i variada, és a dir, que mengin tot tipus d'aliments.
- Ens ajudarà molt seguir les **recomanacions del pediatre** per incorporar els aliments necessaris en cada moment.
- És important que **respectem tots els àpats** diaris (esmorzar, dinar, berenar i sopar) i donem als nostres fills i filles el temps que necessitin. Per exemple, perquè facin un bon esmorzar i agafin les energies que necessiten cal que despertem amb temps els nostres fills.

ALIMENTACIÓ DE 0 A 6 MESOS

- L'opció pit o biberó és decisió nostra tenint en compte que amb totes dues maneres estarà ben alimentat i es pot establir un bon **vincle i una comunicació afectiva**.
- En el cas de la **llet materna**, aporta molts nutrients al nostre fill/a. La producció de llet depèn de la freqüència, intensitat i durada de la lactància.
- En el cas de la **lactància artificial**, és necessari utilitzar la llet adaptada a l'edat de l'infant (0-6 mesos tipus I).
- En general, **entre els 4-6 mesos** començarem a **introduir més aliments** segons les pautes del pediatre (cereals, fruita, verdures...).

L'ALIMENTACIÓ ÉS IMPORTANT PER AL CREIXEMENT FÍSIC I EMOCIONAL!

ALIMENTACIÓ DE 6 a 18 MESOS

- En el cas de la **lactància artificial** és necessari utilitzar la llet adaptada a l'edat de l'infant (de 6 a 12 mesos tipus II).
- Cap als **10 mesos** es beneficiós començar a donar als nostres fills i filles **aliments menys triturats o aixafats** per afavorir que masteguin .
- **Cap a l'any** poden començar a menjar **sòlid**, sempre respectant els ritmes de cada infant i cuinant d'una forma natural:evitem els condiments, com ara espècies, salses, vi, licor ,etc.
- Prop de l'any hem d'ajudar-los a **descobrir nous** aliments encara que s'embrutin o només mengin una mica (una bona tàctica és posar de primer plat els aliments nous). No passa res si mengen amb les mans, ja aprendran a utilitzar els coberts amb la nostra ajuda!
- No hem d'oblidar oferir-los sovint aigua.

EL PERSONAL DE PEDIATRIA ENS ANIRÀ GUIANT SOBRE LA INTRODUCCIÓ DE NOUS ALIMENTS

ALIMENTACIÓ A PARTIR DELS 18 MESOS

- En el cas de la **lactància artificial** és necessari utilitzar la llet adaptada a l'edat de l'infant.
- L'hora dels àpats no ha de ser un drama, sinó una **estona agradable.** A poc a poc, s'aniran acceptant nous canvis. Hem de tenir paciència!
- No hem d'estar massa preocupats per les quantitats, **una sobrealimentació no es favorable** ja que pot afavorir **l'obesitat** en els nostres infants. És **més beneficiós la qualitat i varietat** d'aliments que la quantitat. Les racions han de ser proporcionals a l'edat i al nen/a.

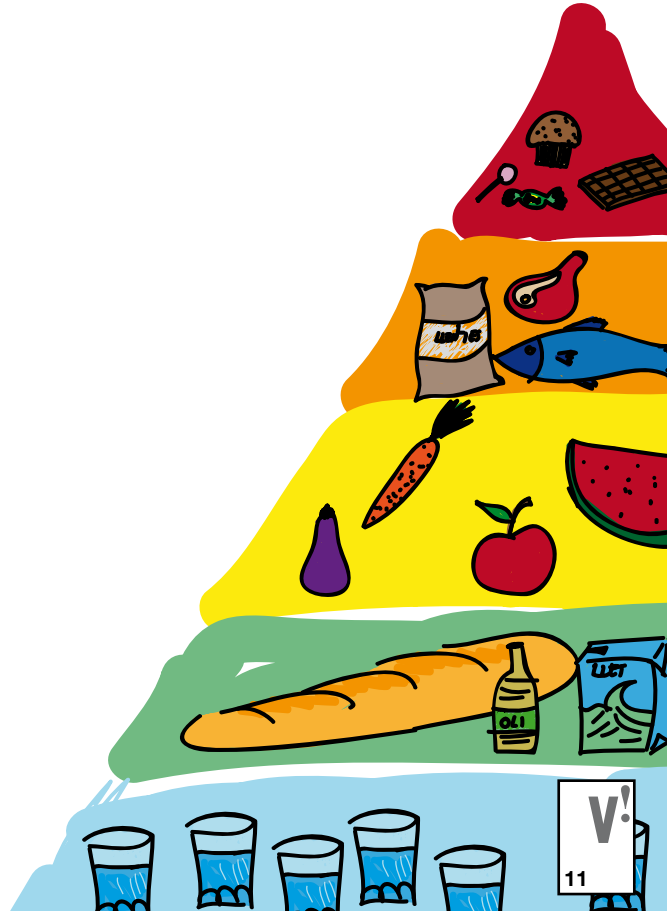

- Si, ocasionalment, **el nostre fill no vol menjar no ens hem de preocupar.** Pot ser convenient esperar al proper àpat sense donar res més per picar. **No és educatiu ni eficaç forçar** el nen/a a menjar amb amenaces o crits, anar perseguint-lo per tot arreu, intentar que mengi fent jocs com l'avió,etc.
- Hem d' intentar que siguin cada vegada més **autònoms**; al moment de menjar, podem ajudar-los proporcionant-los els utensilis adequats a l'edat. També els poden animar a participar a parar i desparar la taula!
- L'hora del dinar ha de ser un **moment tranquil i agradable per a tota la nostra família.** Dintre les nostres possibilitats, és positiu menjar tots junts i fer d'aquesta estona un moment de diàleg.
- Generalment, **cap als 24 mesos** podem anar introduint l'hàbit de **rentar-se les dents.**

EL NOSTRE PAPER COM A PARES I MARES

- Abans de dinar és un bon moment per a la higiene personal: canviar bolquers, rentar-se les mans, posar-se el pitet...
- És molt convenient que l'horari de menjar sigui el mateix sempre.
- L'hora de dinar és un moment privilegiat de relació amb els nostres infants. Aprofitem-la per enfortir el vincle que ens uneix i no posem barreres, en aquest sentit pensem que la televisió no és necessària.
- No hem de patir si el nostre nen/a no menja el que considerem suficient i variat, i observem que té un creixement adequat. La seva salut no es veurà afectada si garantim oferir-li un plat de menjar en cada àpat.

NOSALTRES CONEIXEM MILLOR QUE NINGÚN ELS NOSTRES FILLS I FILLES.
FEM SERVIR EL NOSTRE SENTIT COMÚ I, SI TENIM DUBTES,
CONSULTEM EL SERVEI DE PEDIATRIA.

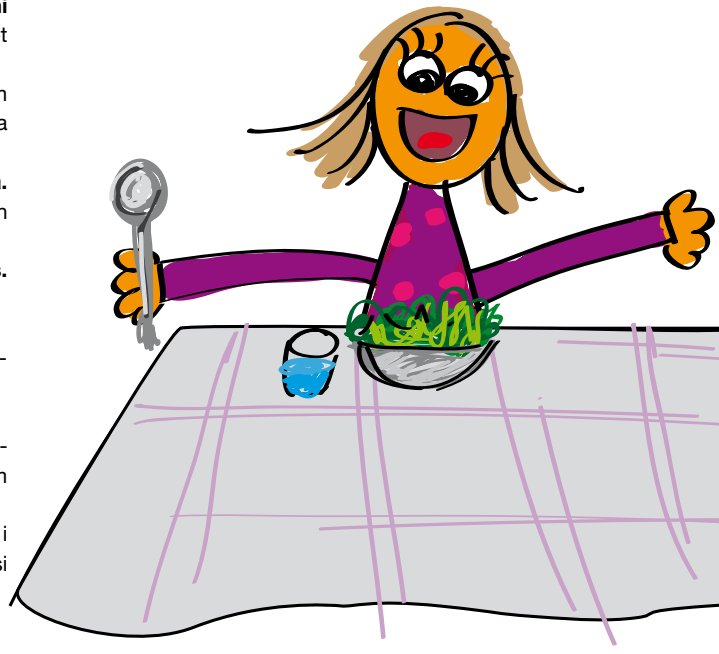

Bona nit, bon dia

Activitat, descans i son

Quan parlem de **son infantil** ens referim a les estones durant les quals els nostres infants descansen, assimilen i organitzen allò que han viscut i après.

La sensació que es té després d'haver dormit les hores necessàries és una sensació de benestar i satisfacció. **El son infantil regula i repara l'organisme.**

A mesura que els nens maduren, també evoluciona la proporció d'activitat i descans. El temps en què el nostres fills i filles estan desperts cada cop anirà sent més llarg i el son a la nit s'implantarà a poc a poc.

Per ajudar que l'infant dormi bé, els pares podem prendre algunes mesures, com ara:

- Establir una rutina que inclogui un període de tranquil·litat abans de l'hora de dormir: un bany relaxant, un massatge, un sopar suau, una activitat tranquil·la com escoltar música, parlar del que ha succeït durant el dia o llegir un conte.
- Evitar o reduir al mínim la televisió o els videojocs abans de l'hora de dormir.
- Establir un horari fix per anar a dormir tots els dies, acompanyant-lo fins al seu llit i acostumant-lo a poc a poc a dormir sol.
- Permetre a l'infant, si ho desitja, emportar-se un ninot o el seu objecte favorit al llit, ja que li transmetrà confiança i seguretat.

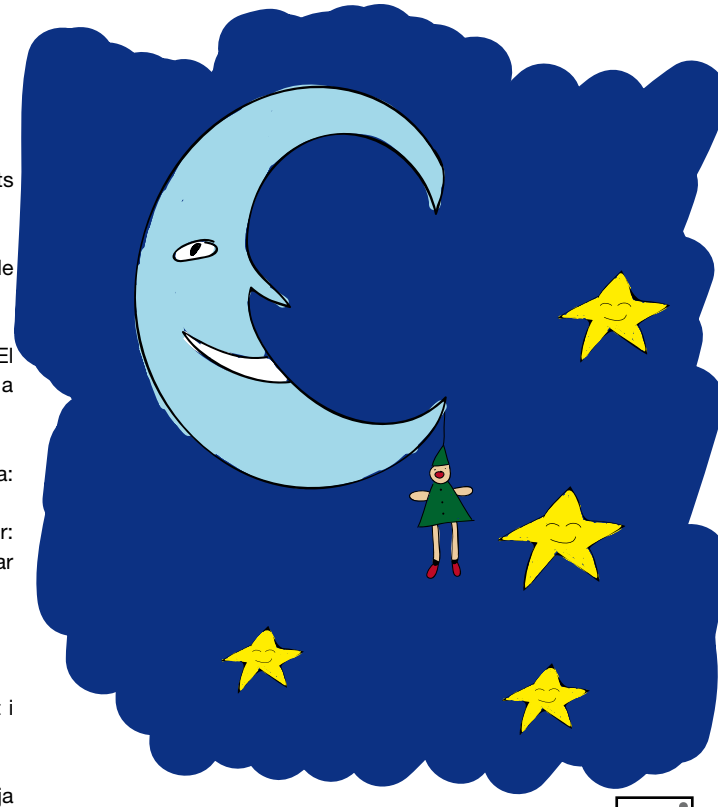

No obstant això, a vegades ens trobem que els nostres fills i filles tenen problemes de son, a l'hora d'anar a dormir o episodis d'insomni o malsons. Davant d'aquestes situacions hem d'intentar tranquil·litzar-los, i fer-los veure que són a casa, a la seva habitació i que nosaltres som a prop. Si observem que són episodis habituals i perllongats en el temps sempre podrem consultar el metge.

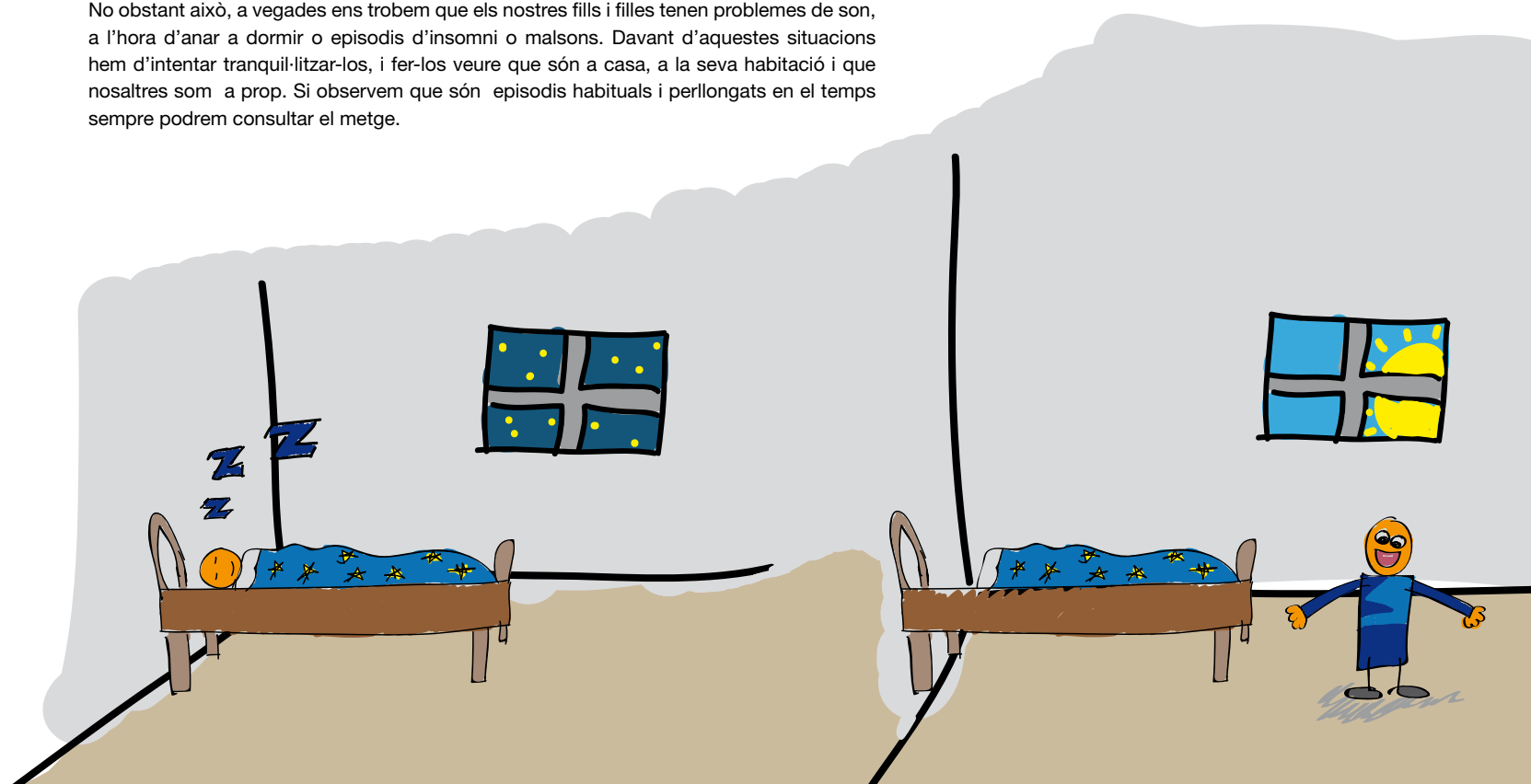

També jugar és important

El joc

El joc és l'activitat fonamental en la vida del' infant. Els nens i nenes juguen amb tot el que està al seu abast i la joguina és l'element motivador i conductor del joc. **Però, sobretot, el joc és important perquè a través d'ell els nostres fills i filles aprenen a comunicar-se, a resoldre conflictes, a adquirir límits, autonomia, a acceptar normes, a moure's i integrar-se en el món adult.**

Quan regalem una joguina a un infant, hem de pensar en quina seria l'adequada per a ell, tenint en compte els seus interessos, habilitats, inquietuds, etc. **En funció de l'edat,** podrem utilitzar un objecte o un altre o joguines per estimular el nostre fill/a:

☐ **Des del naixement fins als 6 mesos** podem utilitzar sonalls de colors, animals de goma, mòbils per al bressol, catifes, elements de llum i so.

☐ **Cap als 6 mesos fins a l'any** podem introduir ninots i animals de drap, pilotes, peces d'encaix...

☐ **Des de l'any fins als 2 anys,** aproximadament, poden ser molt adequats tricicles o motos sense pedals, construccions, carretons, instruments musicals. Cap als dos anys començarà a adquirir molta importància el joc simbòlic, que és un tipus de joc en què l'infant imita allò que veu del món adult que l'envolta; així voldran vestir i desvestir nines, preparar i donar-los menjar o aparcar un cotxe de joguina. Aquest tipus de joc tindrà molt de protagonisme fins als 6 o 7 anys.

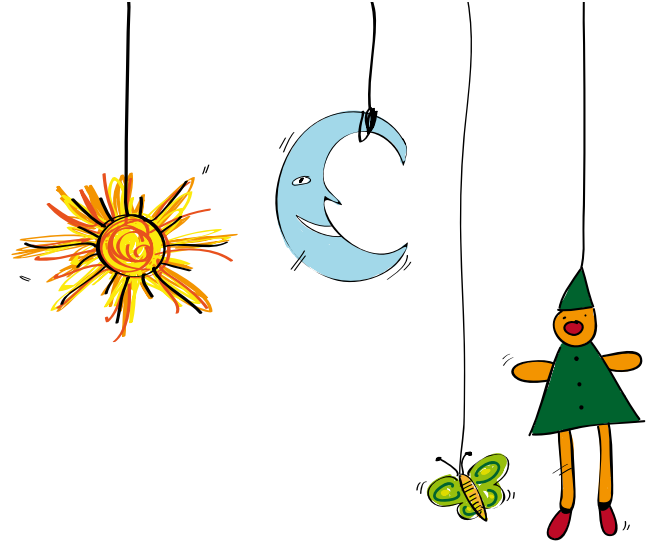

De mica en mica, i donant-los un cop de mà, podem anar introduint l'hàbit de recollir les joguines.

☐ **A partir dels 2 anys** poden ser interessants joguines que continuïn fomentant el joc simbòlic, com nines, vehicles, cotxets de nadons, i podem iniciar-los en puzles de poques peces.

☐ **Cap als 3 anys fins als 5 anys i més** tindrà molt protagonisme córrer i fer equilibris,jocs de taula, especialment aquells que posen a prova habilitats intel·lectuals com ara la memòria o que li permeten demostrar els seus coneixements, per exemple sobre els colors, les lletres o els nombres.

No ens oblidem de com són d'estimulants els contes i les cançons a totes les edats!

Fent-los jugar i jugant amb ells els ajudarem a créixer, tot i que, com a pares i mares, també serà bo fomentar que juguin sols i així, sense la presència d'un adult en el joc, promovem la seva creativitat i potenciem la seva autonomia. Observar-los mentre juguen ens donarà pistes sobre alguns aspectes que no expressen a través del llenguatge, com les seves pors, inquietuds, necessitats i ens mostrarà com resolen algunes situacions.

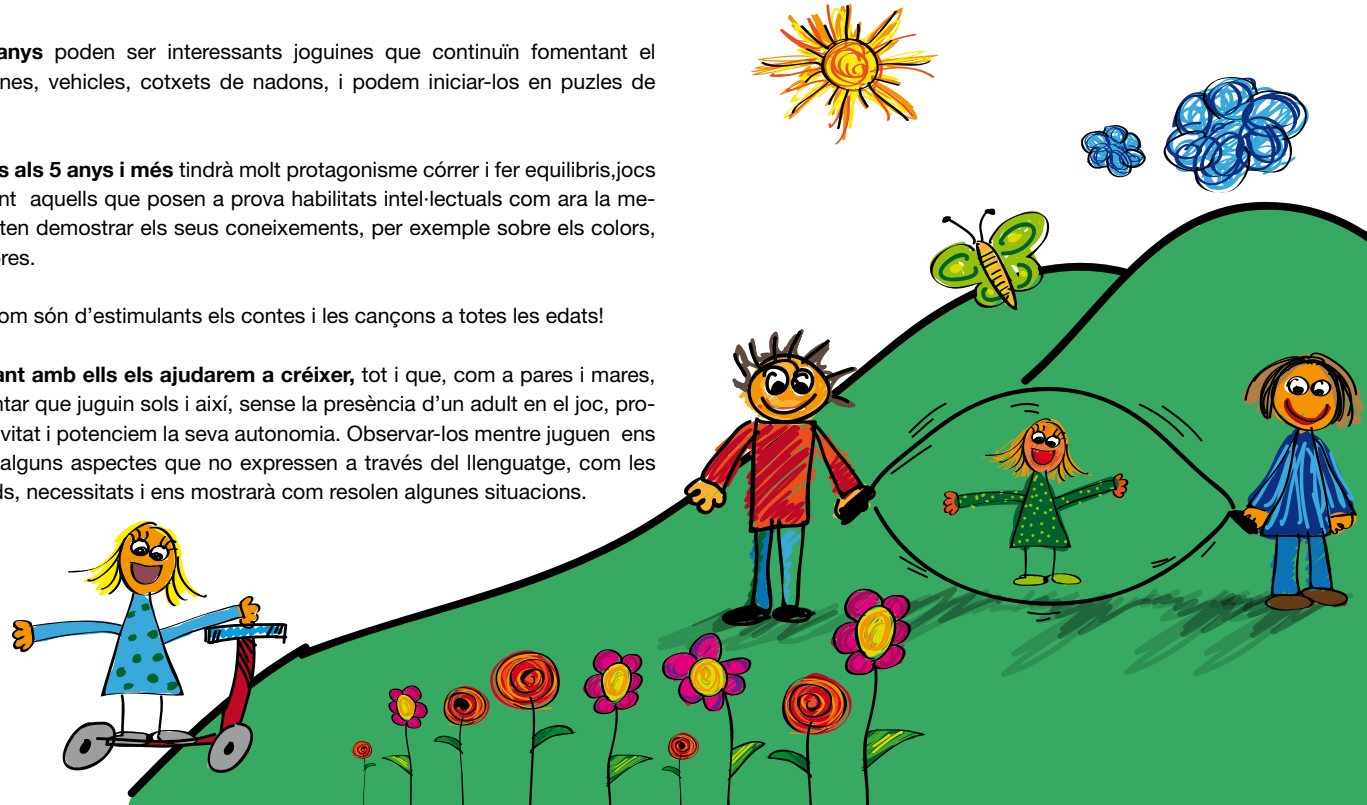

Comunicació… amb els cinc sentits

El llenguatge

El llenguatge és un dels mitjans de comunicació i relació amb els altres, i és **fonamental perquè els infants expressin els seus pensaments, sentiments i emocions.**

Un dels aspectes que ens pot inquietar als pares i mares és que el nostre infant no parli; sovint hi ha altres nens i nenes que, tenint la mateixa edat, ja comencen a fer frases. No oblidem que els nostres fills i filles es comuniquen de moltes maneres, no només amb el llenguatge verbal, per tant serà important que estem tranquils i **no fem comparacions**: cada infant és diferent i únic i té el seu ritme.

Els nadons comencen a comunicar-se en acabar de néixer amb el plor, la succió a l'hora de mamar, amb la mirada, gesticulació, somriures, sons, paraules, frases... i a través de molts tipus d'expressió diferents (llenguatge verbal, no verbal, plàstic, musical... tots són vàlids i els hem d'escoltar).

Nosaltres podem facilitar i estimular la capacitat de comunicació de l'infant, i així l'estarem ajudant a un millor coneixement d'ell mateix i del món que l'envolta. No oblidem que, **en funció de l'edat**, el seu llenguatge tindrà algunes particularitats:

□ **Des del naixement fins als 6 mesos,** aproximadament, la comunicació passa per tots els sentits: sobretot l'olfacte, el tacte i l'oïda. Cada cop respondrà més quan nosaltres li diguem coses o fem alguns sons (amb la complicitat de la mirada, el somriure, cançons de bressol…).

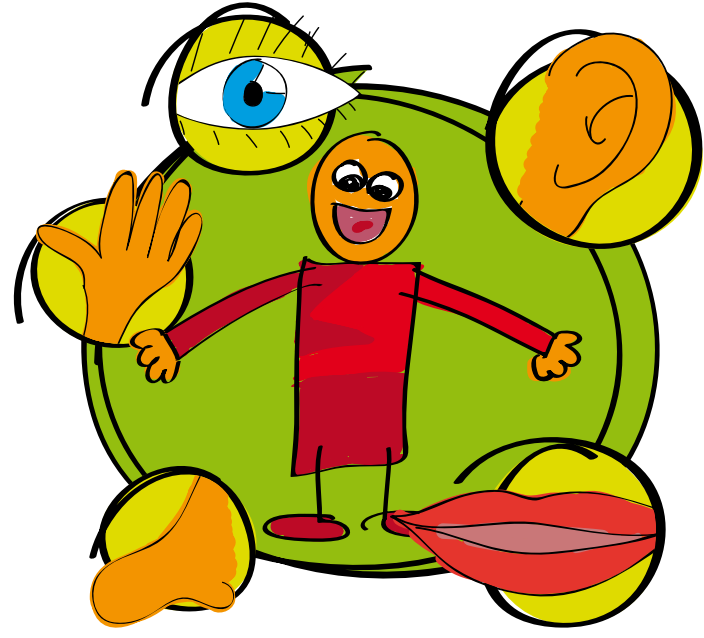

☐ **A partir dels 6 mesos** podem començar a veure que el nadó balbuceja i fa entonacions; prestarà cada cop més atenció als sons i les paraules que fem, fins i tot provarà d'imitar alguns sons i gestos. Parlar molt amb el nadó l'ajudarà a una millor comprensió.

☐ **A l'any,** aproximadament, comencen les primeres paraules; de fet, és molt habitual que utilitzin una mateixa paraula per definir diferents coses. Podem conversar amb el nostre fill o filla sobre tot allò que anem fent; també ens serà d'ajuda la lectura de contes per a la seva edat, així com cantar cançons de frases curtes de fàcil comprensió.

☐ **A partir de l'any i mig o 2 anys,** aproximadament, és important començar a animar-lo que utilitzi les paraules que coneix per demanar coses; si l'entenem sense paraules i atenem les seves demandes no trobarà la necessitat d'expressar-se verbalment. Parlar molt amb ell és la millor manera perquè adquireixi vocabulari, millori la fonètica i la comprensió. Per això,és important que quan parlem al nostre fill o filla estigui davant nostre i ens miri a la cara.

☐ **Entre els 3 i 4 anys** ja iniciem petites converses, sovint amb algunes errades d'expressió que, repetint correctament la paraula o la frase, l'ajudarem a corregir-les.

☐ **Als 4 anys** arriba el moment de respondre a una insaciable curiositat: on, què, qui, quan o el com seran preguntes habituals per saber més sobre el món que els envolta. Escoltar-los molt i provar de donar resposta a les seves inquietuds els farà sentir més compresos.

☐ **A partir dels cinc anys** anys ja mantenim moltes converses amb el nostre fill/a i, nosaltres podem ajudar-los a expandir el seu llenguatge per tal de tenir més riquesa a l'hora d'expressar-se, però, sobretot, recordem que **tenim molt per escoltar!**

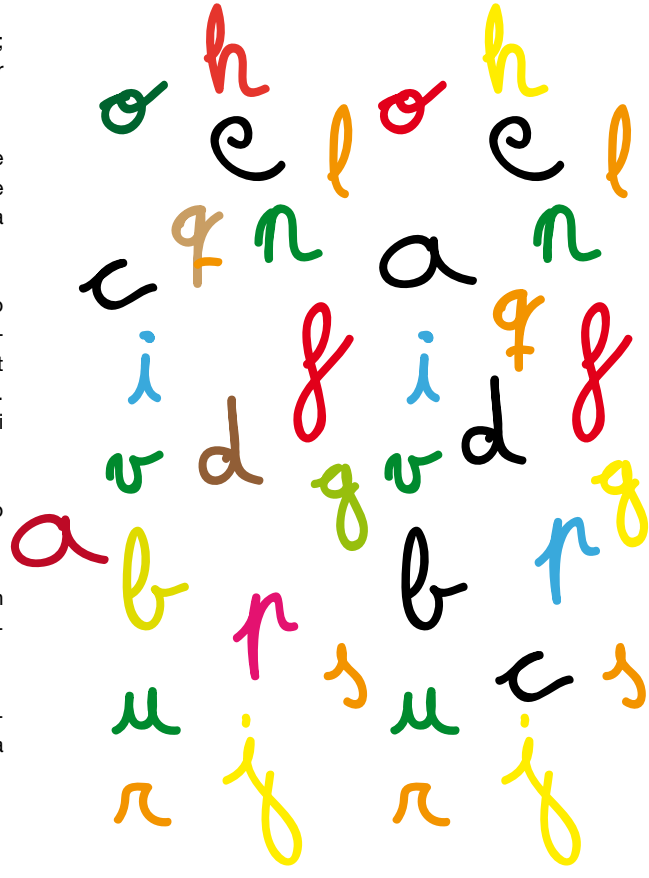

Com en tots els aspectes de la criança d'un fill o filla, serà fonamental reconèixer i reforçar molt positivament els èxits que vagi assolint. Per exemple, si havia tingut especial dificultat a dir una paraula, felicitem-los quan ha aconseguit dir-la bé, i al contrari, no renyar-los mai per no haver pronunciat bé una paraula.

La prevenció és salut

Prevenció de riscos: vacunes i accidents

Si no estalviem mitjans per prevenir riscos a la llar, si ens preocupem de protegir-los de possibles accidents, si els alimentem adequadament, si fem el correcte seguiment pautat des de l'àmbit de salut i els eduquem amb afecte també és important **seguir el calendari de visites del nen sa, recomanat pel llibre de salut que tots tenim, com la millor manera de prevenir malalties i cuidar la seva salut.**

VACUNES

És important que recordem **evitar-los totes les malalties que es poden prevenir.**
De fet, algunes malalties infeccioses com la diftèria, tosferina, pòlio o el tètanus quasi han desaparegut del nostre entorn gràcies a les vacunes.

Per això, hem de recordar que és important **seguir el calendari de vacunacions.** Cada vacuna té una edat recomanada i també unes dosis que s'han d'anar posant segons el calendari de vacunacions de cada país, ja que si es posen massa aviat no faran efecte perquè les defenses de l'infant no responen, i si les administrem massa tard, correm el risc que el nostre fill/a es posi malalt abans de vacunar-lo.

Les vacunes ensenyen al cos com defensar-se i així, quan el nen/a s'exposi a la malaltia, les defenses o anticossos que han generat les vacunes el protegiran.

Així doncs, us animem a lluitar contra virus i bactèries!

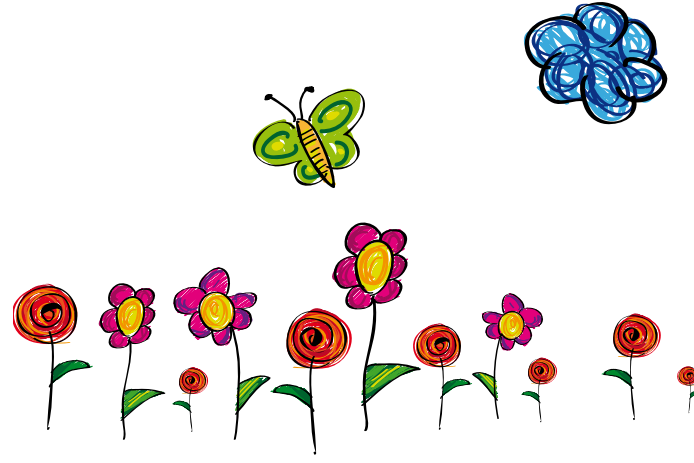

PREVENCIÓ D' ACCIDENTS

Hem de pensar que els infants també poden tenir accidents, la major part dels quals passen a la llar. I hem de ser nosaltres els encarregats de crear un entorn segur en què es puguin desenvolupar. Algunes d'aquestes mesures són: evitar obstacles perquè no caiguin, matalassos massa tous, anells, polseres, cadenes o collars que es puguin trencar en peces petites. No podem oblidar que hem de proporcionar als nostres petits un espai lliure de fums.

En les nostres rutines quotidianes mirem de seguir algunes pautes que les facin més segures, com ara: comprovar la temperatura del biberó i l' aigua del bany. Quan els traslladem en vehicles utilitzem cadires adaptades a l'edat i el pes i amb els cinturons oportuns. S'ha de tenir cura de no deixar al seu abast objectes petits construïts de manera inadequada i amb materials inapropiats.

Quan els infants comencen a desplaçar-se, **el seu interès els porta a descobrir el món que els rodeja i aquest fet comporta explorar tot el seu entorn.** Per això, és molt important que no puguin agafar objectes de neteja o tallants, medicaments, verins, ficar els dits als endolls... .No hem de permetre que s'apropin a fonts de calor com estufes, forns.,etc.

Cal tenir present que els animals de companyia poden esgarrapar-los o mossegar-los, hem d'ensenyar els infants a respectar els animals.

Quan comencen a aprendre a anar amb bicicleta, patins, monopatins o similars, és important que portin un casc homologat i adaptat al seu cap.

És recomanable que, des de ben petits, els infants es desplacin pel carrer per l'interior de la vorera (tocant la paret) i agafats de la nostra mà.
Els anem iniciant en el coneixement i respecte de les normes de circulació i els semàfors, amb l'exemple.

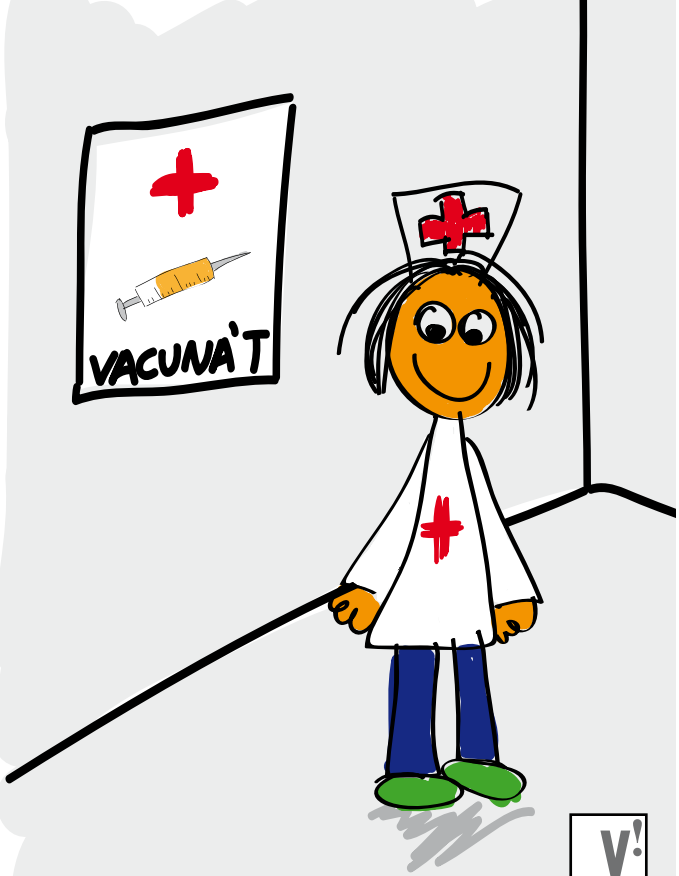

Desitgem que els lectors d'aquesta guia hi trobeu una valuosa eina per enriquir-vos i gaudir d'unes bones relacions familiars, i així enfortir els vincles afectius positius entre pares, mares i els seus fills i filles.

"Si em toques suaument i dolçament,
si em mires i em somrius,
si m'escoltes algunes vegades abans de parlar tu,
jo creixeré, creixeré de veritat"

Bradley "Nascuts per triomfar"

"Ensenyar no s'ha d'assemblar a emplenar una ampolla d'aigua,
sinó més aviat ajudar a créixer una flor a la seva manera"

Noam Chomsky

Viladecans, maig de 2012

Aquesta publicació ha estat elaborada pel grup de treball Educació i Salut de la Xarxa d'Infància 0-6 de Viladecans.

També han col·laborat els alumnes d'educació infantil (amb les il·lustracions) i els seus i les seves mestres (amb els continguts del text) dels centres següents:
Col·legi Sant Gabriel, Col·legi Santo Tomás, Escola Dr. Trueta, Escola El Garrofer, Escola Mediterrània, Escola Miquel Martí i Pol i Escola Pau Casals. Agraïm a tots ells les seves aportacions.

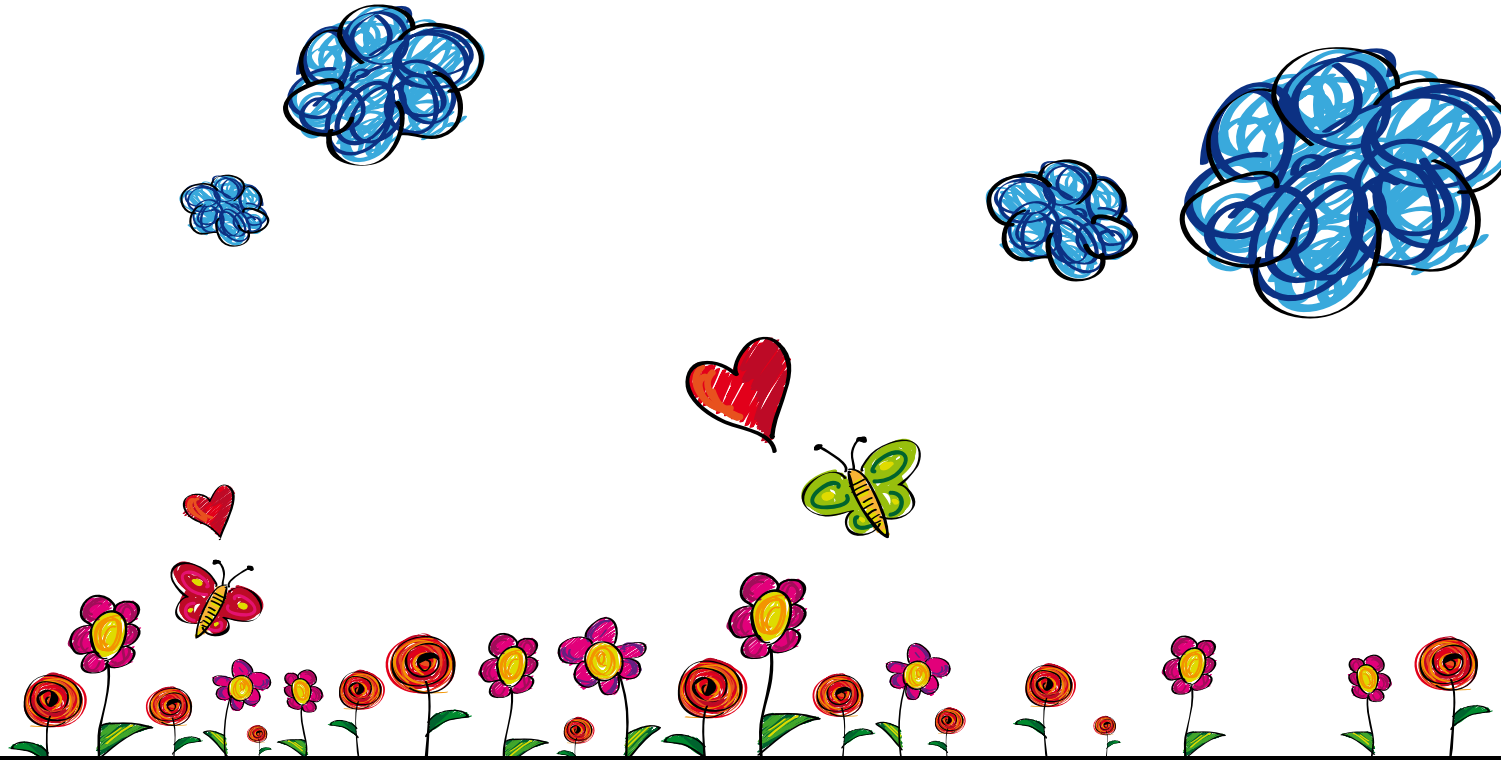

Disseny gràfic_ EspaiBlancDisseny.com